

СИЛАБУС КУРСУ
«Арт-терапія»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «053 Психологія»
 (ОПП «Практична психологія») педагогічного факультету

Назва курсу	Арт-терапія
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Яценко Тамара Семенівна t.s.yatsenko@npu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Щоп'ятниці з 10.00 до 12.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія», «Психодіагностика», «Основи психотерапії», «Основи психокорекції».
Мета та завдання курсу	Метою даної дисципліни є оволодіння студентами знань щодо теоретичних основ арт-терапії та навичок застосування арт-терапевтичних технологій у психологічній практиці, гармонізація розвитку особистості через розвиток здатності самовираження і самопізнання. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Арт-терапія» є: • надати студентам знання про історію формування, зміст, структуру та функції арт-терапії; • сформувати в майбутніх фахівців уміння використовувати арттерапевтичні методики й техніки в роботі з клієнтами; • сприяти розвитку індивідуальних і професійних якостей, необхідних як для ефективного виконання професійних обов'язків, так і для всебічного розвитку особистості майбутнього фахівця; • ознайомити з процесуальними особливостями використання арт-терапії
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психодіагностика», «Основи психокорекції», «Психологія особистості та персонологія», «Консультативна психологія та основи психокорекції».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Арт-терапія» складається з двох модулів. У змісті першого модуля « Теоретичні засади використання арт-терапії » студенти оволодіють основними поняттями та етапами психологічного консультування з використанням методів арт-терапії. У межах другого модуля « Арт-терапевтичні напрями в роботі психолога » студенти вивчають різні види арттерапії та особливості їх використання у роботі психолога.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти знаннями для спеціалістів у сфері психології, які допоможуть у практичній діяльності працюючи з дітьми, підлітками, сім'ями, партнерами, при роботі з групами та різними проблемами і запитам. Сформується розуміння впливу різних видів мистецтва на особистість на вміння використовувати їх у практичній діяльності психолога. Даний напрям психотерапії

	призначений допомогти клієнту усвідомити свій внутрішній стан шляхом створення ним візуального образу, метафор, символів (арт-терапевтичного продукту). Вона одночасно вирішує діагностичні та терапевтичні завдання.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Арт-терапія» є вибірковою.
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається, з одного боку, опановуючи знання з курсу знайти відповіді на багато особистих питань стосовно власної особистості, а з іншого боку - оволодіває знаннями і вміннями, які потрібні для роботи з різними категоріями населення завдяки інструментам арт-терапії. Головний аргумент: курс допомагає у оволодінні основними теоретичними положеннями та вміннями для успішної роботи психолога з методами арт-терапії.
Очікувані результати навчання	Компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультації, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності. Програмні результати навчання: ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультації тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, інциденту, конкретної професійної ситуації Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань.
Перелік основних практичних завдань	Модуль 1. «Теоретичні засади використання арт-терапії» - Створити інфортафіку презентації напрямків арт-терапії. - Продіагностувати одного випробуваного мінімум по 3 малюнкових тестах і проаналізувати, узагальнити отримані результати. Запропонувати приблизний план корекційних заходів в арттерапевтичному режимі. Модуль 2. «Арт-терапевтичні напрями в роботі психолога» - Провести техніку «метафоричний автопортрет» з 3-ма випробуваними з обговоренням та аналізом результатів. Оформити письмово аналіз, додавши малюнки (я - рослина, я- посуд, я- зброя, я - краса); - Запропонувати теми для колажів, враховуючи різну проблематику клієнтів

	(для роботи з подружніми конфліктами в сім'ї; для роботи з дитячо-батьківською проблематикою; для роботи з дітьми та підлітками; для роботи з Я - образом, для роботи з психосоматичними проблемами, для роботи з груповими процесами і т.ін.). На кожен проблематику необхідно придумати мінімум по 3 теми для роботи в арттехніці «колаж».
Література для вивчення дисципліни	Основна 1. Максименко Д. Різнокольрове дитинство. Ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 192 с. 2. Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки ПРОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015. 3. Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014. 4. Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017. 5. Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017. 6. Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018. 7. Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018. Допоміжна 1. Бернацька, О. Виховання самостійної особистості засобами філіо-арттерапії. Психолог. Шкільний світ. 2010. № 16. С. 3–7. 2. Белогурова, М. Арт-терапевтичний супровід дошкільників. Психолог дошкілля. 2013. № 4. С. 1–16. 3. Власюк, М. Арт-терапія : лікування мистецтвом. Відкритий урок: розробки, технології, досвід. 2008. № 7/8. С. 90. 4. Вознесенська, О. Арт-терапії сім'ї. Психолог. Шкільний світ. 2005. № 39. С. 9–14 5. Вознесенська, О. Шляхом арт-терапії у пошуках натхнення. Психолог. 2011. № 17. С. 3–5. 6. Вознесенська, О. Арт-терапевтична майстерність : радість й розвиток для всієї сім'ї. Психолог. Шкільний світ. 2008. № 1. С. 24–26. 7. Волошина, М. Арт-терапія у роботі зі студентами в період адаптації до навчання. Психолог. Шкільний світ. 2013. № 13/14. С. 107–112. 8. Простір арт-терапії: Зб.наук.ст./УМО, ГО «Арт-терапевтична асоціація». – К.: «Золоті Ворота», 2009-2013.
Політика курсу	Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру			
	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	8	5	40
	ІНДЗ	30	1	30
	Модульна контрольна робота	15	2	30
	максимальна кількість балів 100			
	Залік 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр.			
Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять				

